

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра *фінансів*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«_____» 20__ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ ТА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ**

для студентів

галузь знань **11 «Математика та статистика»**
спеціальність **111 «Математика»**
освітній рівень **магістр**
освітня програма **Актuarна та фінансова математика**

вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання **денна, заочна**
Навчальний рік **2019/2020**
Семестр **2**
Кількість кредитів ECTS **4**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**
Форма заключного контролю **іспит**

Викладачі: Наконечна Юлія Леонідівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

Пролонговано: на 2020/2021 н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 2021/2022 н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробники: Наконечна Юлія Леонідівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри фінансів

(підпис)

(Лютин І.О.)

Протокол № 1 від «30» 08 2019 р.

Схвалено науково - методичною комісією економічного факультету/інституту

Протокол від «30» 08 20 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ (Магомедова А.М.)

(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією механіко-математичного факультету

Протокол від « » _____ року № _____

Голова науково-методичної комісії _____

(підпис)

(Курченко)

1. Мета дисципліни – сформувати цілісну систему знань про сутність, роль, форми прояву, механізм функціонування і впливу фінансів; компонентний склад та закономірності розвитку фінансової системи; фінансові органи та інститути, що здійснюють фінансову діяльність держави; засади формування та функціонування окремих сфер та ланок фінансової системи; сформувати уміння і навички використання фундаментальних закономірностей розвитку фінансів для вирішення теоретичних і практичних завдань в рамках сучасного економічного середовища.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* фундаментальні закони і категорії економічного життя суспільства; закономірності функціонування національної економіки; основні засади механізму функціонування грошей в ринковій економіці, їх функції в суспільстві; статистичні методи обробки та аналізу інформації, методика розрахунку базових соціально-економічних показників.

2. *Володіти* навичками аналізу, синтезу, обробки та візуалізації статистичних даних, роботи з нормативно-правовою базою, публічних виступів.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна розкриває необхідність і сутність фінансів, закономірності розвитку та функціонування фінансової системи в сучасних умовах; економічну сутність та роль державних фінансів, фінансів підприємств, фінансового ринку та міжнародних фінансів. Особлива увага приділяється розгляду бюджетної системи України, принципам її організації; податковій, соціальній та борговій політиці держави; рівню фінансовій безпеки України в умовах сучасних викликів.

4. Завдання (навчальні цілі): сформувати компетентності: *загальні* – здатність учитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузях, відмінних від математики (ЗК-1); здатність використовувати у професійній діяльності знання з галузей математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук (ЗК-2); здатність вирішувати проблеми у професійній діяльності на основі абстрактного мислення, аналізу, синтезу та прогнозу (ЗК-3); здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел, необхідної для розв’язування наукових і професійних завдань (ЗК-4); здатність генерувати нові ідеї (ЗК-5); здатність спілкуватися державною мовою і усно, і письмово (ЗК-8); здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9); здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи з мети і ситуації спілкування (ЗК-10); здатність критично оцінювати та переосмислювати власний і чужий досвід, аналізувати свою професійну й соціальну діяльність (ЗК-11); *фахові* – знання на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері математики та її практичних застосувань (ФК-1); спроможність розуміти проблеми та виділяти їхні суттєві риси (ФК-4); спроможність розробляти математичну модель ситуації з реального світу та переносити математичні знання у нематематичні контексти (ФК-5); здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців (ФК-6); здатність до розвитку нових та удосконалення існуючих математичних методів аналізу, моделювання, прогнозування, розв’язування нових проблем у нових галузях знань (ФК-8).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.1	Знати сутність, призначення і роль	Лекції,	Тестування, дискусія,	20

	фінансів; суб'єкти та об'єкти фінансових відносин; сутність та структуру фінансової системи країни, основи організації її складників та закономірності їх розвитку; нормативно-правову базу щодо організації діяльності та функціонування основних сфер та ланок фінансової системи України; світові тенденції та актуальні проблеми фінансової системи України.	самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, модульна контрольна робота, іспит.	
2.1	Вміти працювати з джерелами отримання первинної інформації; добирати, систематизувати та аналізувати інформацію для характеристики параметрів функціонування фінансової системи країни та її окремих сфер та ланок, окремих проблем соціально-економічного характеру.	Лекції, самостійна робота	Тестування, дискусія, розв'язування задач / ситуаційних вправ, модульна контрольна робота.	20
2.2	Вміти обґрунтовувати логіку прийняття рішень на основі результатів оцінювання параметрів функціонування фінансової системи, окремих її елементів.	Лекції, самостійна робота	Тестування, розв'язування задач / ситуаційних вправ, модульна контрольна робота, іспит.	20
3.1	Здатність пояснювати та доносити до фахівців і нефахівців соціально-економічну інформацію, ідеї, проблеми, рішення (зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують).	Лекції, самостійна робота	Дискусія, розв'язування задач/ ситуаційних вправ, модульна контрольна робота.	10
3.2	Здатність презентувати результати власного/колективного дослідження щодо проблемних / критичних питань механізму функціонування фінансів.	Самостійна робота	Дискусія, розв'язування задач / ситуаційних вправ.	10
4.1.	Формування суджень з врахуванням соціально-економічних аспектів, та здатність на їх основі приймати відповідні рішення щодо управління фінансовими явищами на макро- і мікрорівні.	Лекції, самостійна робота	Дискусія, опитування, модульна контрольна робота, іспит.	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1
<i>I</i>	2	3		4		5
ПРН-3-1 Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук у сфері математики й актуарної та фінансової математики.		+	+			

ПРН-3-2 Відтворювати знання фундаментальних розділів математики й актуарної та фінансової математики в обсязі, необхідному для володіння математичним та економічним апаратами відповідної галузі знань і використання математичних та економічних методів у обраній професії.	+		+		+	+
ПРН-3-3 Володіти основами математичних дисциплін і економічних теорій, зокрема які вивчають моделі природничих і соціальних процесів.	+					
ПРН-У-1 Уміти використовувати фундаментальні математичні закономірності та закономірності актуарної та фінансової математики у професійній діяльності.	+			+		
ПРН-У-2 Читати і розуміти фундаментальні розділи математичної та економічної літератури та демонструвати майстерність їх відтворення в аргументованій усній та/або письмовій доповіді.	+				+	
ПРН-У-3 Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.				+		
ПРН-У-8 Бути наполегливим у досягненні мети під час вирішення математичної проблеми.			+			+
ПРН-У-10 Усно й письмово спілкуватися рідною та англійською мовами в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності із професійних питань; читати спеціальну літературу; знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних довідкових джерел.	+	+				
ПРН-У-11 Використовувати раціональні способи пошуку та використання науково-технічної інформації, включаючи засоби електронних інформаційних мереж; застосовувати інформаційні ресурси, у тому числі електронні, для пошуку відповідних математичних моделей.	+	+				

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання 60 балів максимум / 36 балів мінімум:

1. Усне опитування, дискусія (РН: 1.1; 2.1; 3.1; 3.2; 4.1) – 10 балів / 6 балів;
2. Розв'язування задач/ситуаційних вправ (РН: 1.1; 2.1; 2.2; 3.1; 4) – 10 балів / 6 балів;
3. Тестування (РН: 1.1; 2.1; 2.2) – 10 балів / 6 балів;
4. Модульна контрольна робота (2 МКР, по 10 балів макс. кожна) (РН: 1.1; 2.1; 2.2; 4.1) – 10 балів / 6 балів;
5. Самостійна робота (2 роботи у вигляді презентації (групові) по 5 балів макс. кожна) (РН: 1.1; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2; 4.1) – 10 балів / 6 балів;

- підсумкове оцінювання у формі іспиту

Студент не допускається до складання іспиту, якщо протягом семестру отримав менше, ніж 36 балів.

Якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (24 бали), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною.

На іспит виноситься 3 блока завдань:

- 1 блок – теоретичні питання та категорії;
- 2 блок – тестові завдання;
- 3 блок - розрахункові задачі.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання таких видів робіт, як: дискусії, опитування, розв'язування задач/ситуаційних вправ, тестування, контрольні роботи здійснюються під час занять, які відбуваються за розкладом.

Самостійна робота студента полягає в систематичному опрацюванні підручників, навчальних посібників, монографій, наукових статей, нормативно – законодавчих актів, звітів, що дозволяють оцінити показники функціонування фінансової системи країни та її окремих складових. Засвоєний матеріал підлягає перевірці у формі усного чи письмового опитування. Крім того, результати самостійного опрацювання матеріалу перевіряються під час презентації результатів 2-х проєктів та написання 2-х модульних контрольних робіт (протягом модульних тижнів) та іспиту.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом усного та/або письмового опитування за пропущеними темами та написання есе з дисципліни.

* У випадку виникнення додаткових питань та складних ситуацій під час навчального процесу, їх вирішення здійснюється з посиланням на засади Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Тематичний план занять

№ з/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансів				
1.	Необхідність і сутність фінансів	4	-	6
2.	Фінансова система та її елементи	4	-	8
3.	Фінансова політика та механізм її реалізації	2	-	6
4.	Міжнародні фінанси та фінансова безпека країн в умовах глобалізації	4	-	8
	<i>Модульна контрольна робота 1 (модульна контрольна робота проводиться викладачем на лекції в обсязі 1 год. (півпари))</i>	1*		
Змістовий модуль 2. «Складові фінансової системи: призначення та принципи організації»				
5.	Бюджет і бюджетна система	4	-	8
6.	Місцеві фінанси. Особливості міжбюджетних відносин в Україні	2	-	8
7.	Державний кредит і державний борг	2	-	8
8.	Організація фінансів суб'єктів господарювання	4	-	8
9.	Податкова система та податкова політика	4	-	6
10.	Державні фонди цільового призначення	4	-	8
11.	Фінансовий ринок та його роль у фінансовій системі держави	2	-	6
	<i>Модульна контрольна робота 2 (модульна контрольна робота проводиться викладачем на лекції в обсязі 1 год. (півпари))</i>	1*		
	ВСЬОГО	38	0	80

Загальний обсяг 120 год, в тому числі:

Лекцій – **38 год**.

Консультації - **2 год**.

Самостійна робота - **80 год**.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навч. посіб. Київ: Атіка, 2010. 820 с.
2. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система: підручник. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
3. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Зубенка; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». Київ. 2017. 184 с. – Режим доступу: https://ibser.org.ua/sites/default/files/170x240_preview_0.pdf
4. Димченко О.В., Жихор О.Б. Фінансово-економічна грамотність: підручник: [у 2 частинах] – Ч.1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України / за ред. О.Б.Жихор, О.В.Димченко. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 1024 с.
5. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
6. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ : Видавництво Ліра-К. – 2017. – 720 с.
7. Фінанси. Практикум //І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ: «ЛІРА-К», 2020. – 352 с.
8. Finance: workshop/ Yu.L/ Nakonechna, L.M. Demydenko, N.S. Miedviedkova, O.B. Iafinovych. – K: Publishing and Polygraphic Centre «Kyiv University», 2021. - 119 p.
9. Фінанси: практикум / Ю.Л. Наконечна, Л.М. Демиденко, Н.С.Медведкова, О.Б. Яфінович.-К.: ВПЦ «Київський університет», 2021 – 303с.

Додаткова:

10. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
11. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Бедринець М.Д. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / М.Д. Бедринець, Л.П. Довгань. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
13. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки: пер. с нем. / Шарль Бланкарт; за заг.ред. С.І. Терещенко, О.О. Терещенко. – К.: Либідь, 2000. – 654 с.
14. Модернізація державних фінансів України в контексті європейського вибору: монографія / за наук. ред. І. О. Лютого, В. Б. Тропіної. – Чернігів: ЧНТУ, 2019. – 312 с.
15. Місцеві фінанси: Підручник / авт. кол. за ред. О.Б.Жихор, О.П.Кириленко. – К.: УБС НБУ, 2015. – 579 с.
16. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку: [монографія] / О.Д. Рожко. – К.: Вид-во Ліра-К, 2016.– 360 с.
17. Суспільні фінанси в умовах демократії: навч. посіб. / М. І. Карлін ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Каф. фінансів. - Вид. 2-ге, допов. і перероб. - Луцьк : Вежа-Друк, 2021. - 227 с.
18. Федосов В.М., Юрій С.І. Теорія фінансів: Підручник – К.: Центр учбової літератури, 2010
19. Фінансова думка України: [в 3-х томах] / В. Федосов, П. Юхименко, С. Юрій, С. Левочкин. – К.: Кондор, 2010. – Т.1. – 688 с., Т.2. - 736 с., Т.3. – 736 с.
20. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: Підручник. – К.: Знання, 2010. – 535 с.
21. Mishkin, F. S., & Eakins, S. G. (2018). Financial Markets and Institutions. 9th Edition (Global Edition). Pearson.
22. Matthews, K., Giuliadori, M., & Mishkin, F. S. (2013). The Economics of Money, Banking, and Financial Markets: European Edition. Pearson.
23. Buckley, A. (2011). Financial Crisis: Causes, Context, and Consequences. Financial Times Press.
24. Demydenko L., Nakonechna J., Medvedkova N. et al. Fiscal policy as a factor of macroeconomic stability in Ukraine Strategies of Socio-Economic Development and Mechanisms of their Implementation in the Conditions of Economic Uncertainty and Globalization Changes. International collective monograph. Tbilisi: Universal, 2020.-286 p.
25. Slukhai, S., Demydenko, L., Nakonechna, Y., Borshchenko, T. (2019). The Principle of Transparency in the Ukrainian Decentralisation Reform. Central European Public Administration Review, 17(2), pp. 141–165 (Vol. 17, No. 2/2019).

Додаткові ресурси:

26. Відкриті публічні фінанси [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.publicfinance.gov.ua/>
27. Сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
28. Сайт Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
29. Сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
30. Сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.tax.gov.ua/>
31. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
32. Сайт Євростату (статистичної організації Європейської Комісії) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>
33. Сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
34. Сайт Міністерства економіки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.
35. Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

36. Сайт Міністерства розвитку громад та територій України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.minregion.gov.ua/about/>
37. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
38. Сайт Рахункової палати України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua>